

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:
Fysiske størrelse | Physical extent:

[Oluf Christian Olufsen].

Jochum og Maren : originalt Skuespil med
Musik i tre Akter

Kiøbenhavn : Johan Rudolpf Thiele, 1790
63 s.

DK

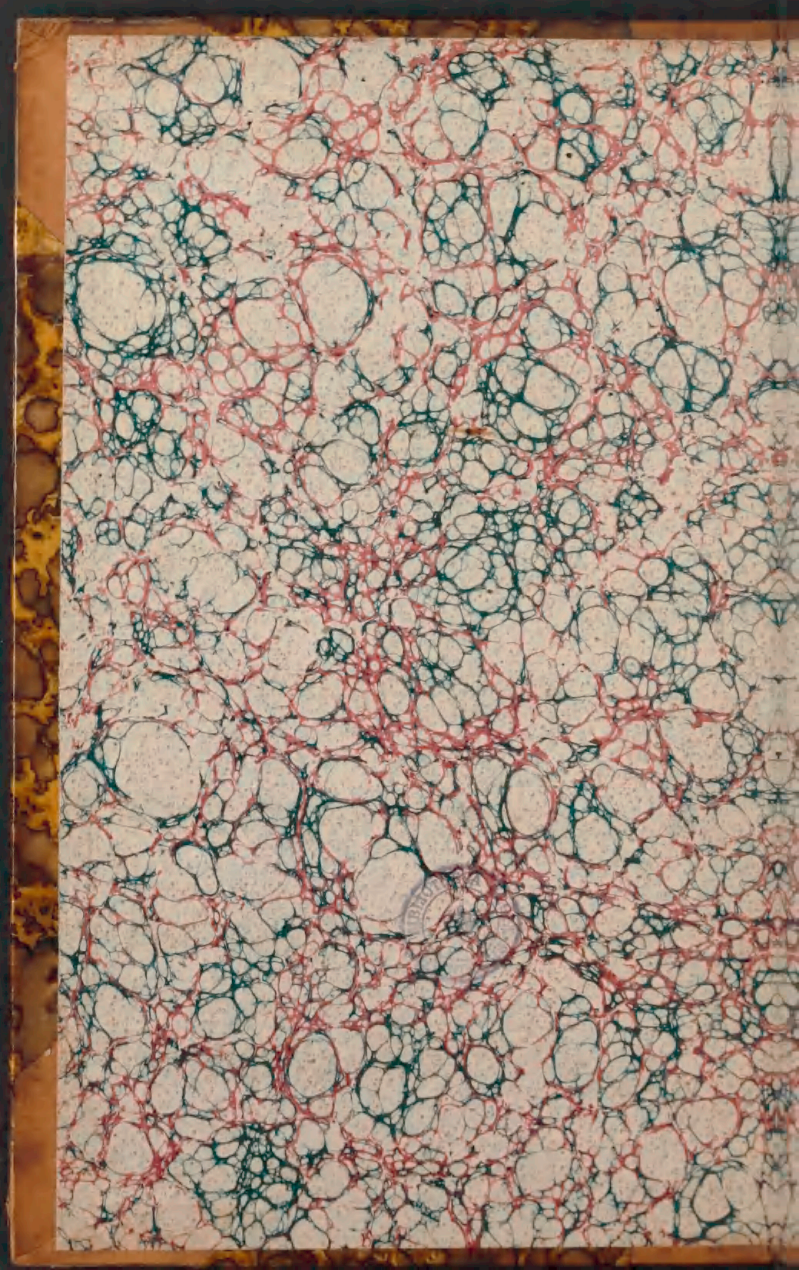
Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

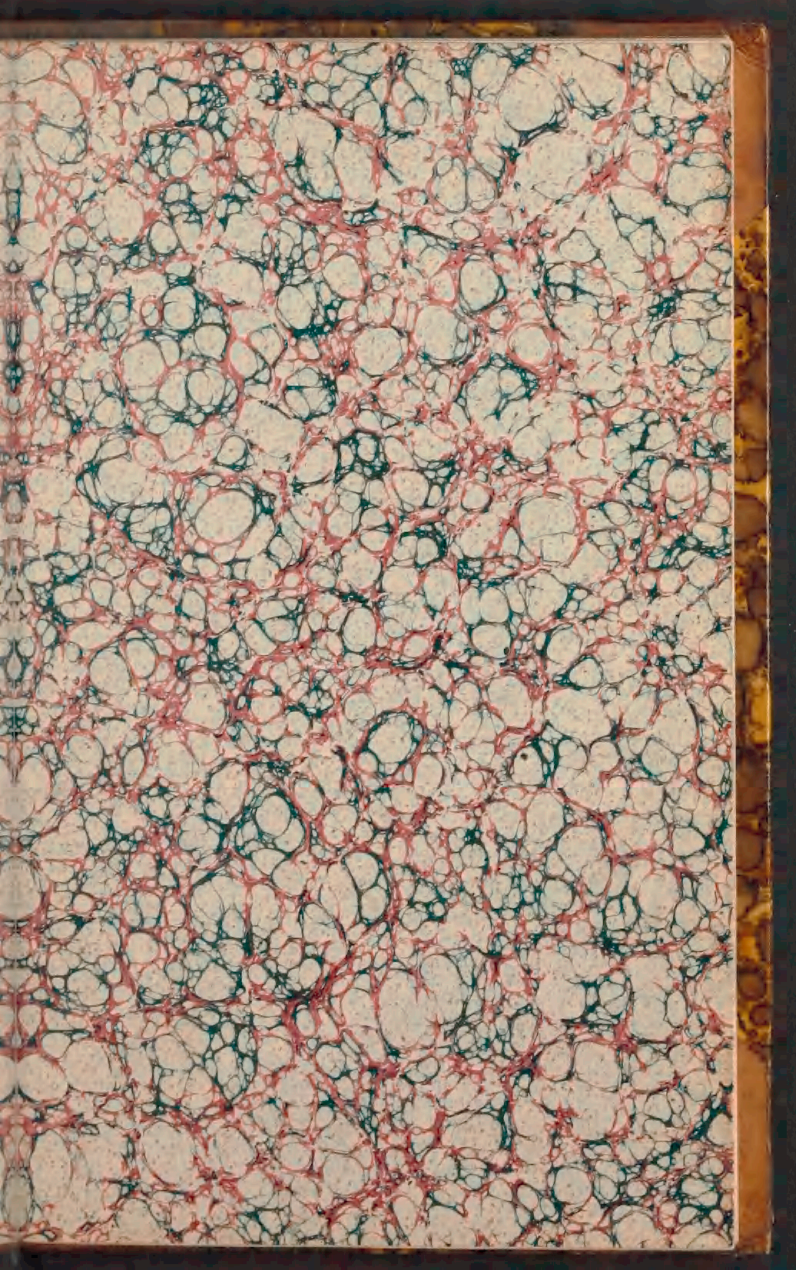
UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

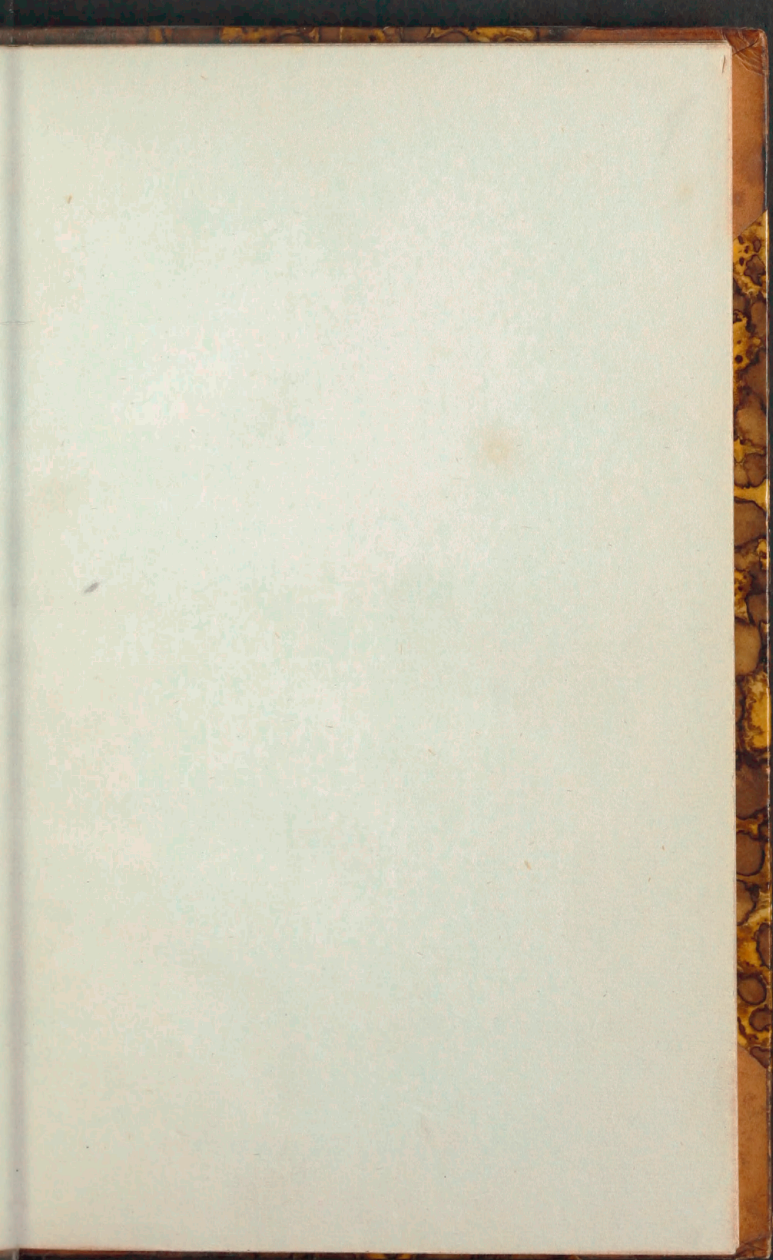
55, - 179 - 8

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

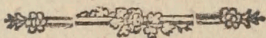

130019428177

Zochum og Maren.

Originalt

Skuespil med Musik

i tre Akter.

Publikum er ikke ubillig i at bedømme Forsøg,
naar man kun ikke byder det Væreflude.

P. A. Heiberg.

Det er Jer selv, som siger det.

Almaviva i Barberen af Sevilla.

Blipsen.

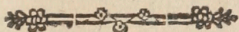
Kjøbenhavn 1790.

Trykt hos Johan Rudolph Thiele.

Hang this play, and all plays! the dancers are
the only people, that support the house; if
it were not for them, they might act their
Selim and Mirza to empty benches.

Tochum og Maren.

Et

Skuespil med Musik

i

tre Akter.

Personerne:

Jochum, en Chinafarer.

Maren, hans Dulcinea.

Dorthe, hendes Veninde.

Salte-Peter, en Dandsbodvert.

Donnerkeil, en Barometerkrammer.

Mette, en Salsjomfrue.

Cornelis, en Matros.

Anders, en Dreng.

Ole, Mundharpespiller.

Fire forskjellige Chore.

Handlingen begynder om Aftenen, og ender
sig anden Dags Formiddag.

Første Akt (*).

(Skuepladsen forestiller Hummergaden, hvorfra man seer ud til Søen (**). Naar Dækket gaaer op, bryder just Matten frem saa herlig som det lader sig gjøre. Nogle Lygter ere tændte, og deres Lys pippe frem. Men Lygterne omkring den Dør, hvori Maren staaer, ere ubslukte).

Første Scene.

Maren (staaer i en Dør). Dorthé (siddet paa en Skammel bag ved hende og sover).

Maren.

Held dig, Dør! du i hvis Arme
Jeg saa tidt forkiølte mig,
Naar fra Kaffelovnens Barme
Jeg blev jaget ud i dig;

A 3

Selv

(*) Komponisten har i Duverturen gjort sig Umage for at udtrykke en Søetrafning imell. m en Fregat og en Væreskude, og ikke forglemt Seierssangene fra den sidste.

(**) Jeg tilstaaer det har sine Vanskeligheder at see Søen fra Hummergaden, især naar det er mørkt; men det er dog altid lettere end at see Middelhavet fra Marocco.

Selv i styvertomme Dage
 Sedler tidt du kasted' af.
 Gaden svarte til min Klage,
 Af min Hoste Gienlyd gav.

Dg naar Assistentshuus = Smerte
 Smurte Solen sort med Blæk,
 Dg det qualte, hængte Hierte
 Gav det sidste Tordensmek;
 Da jeg i dit Skied mig gienste,
 Kaldte, vinkede, indbød;
 Kasse Fyre alting glemte,
 Vilte, lindred' al min Nød.

Dg naar Gistegriller smelted'
 Sorgens Iis i frosne Blod;
 Hele Læs af Sorg jeg velted'
 I J. Bloks berømte Flod.
 Dør! da deelte du min Glæde,
 Naar min Fryd jeg malte dig.
 Som en Skoevisk du var rede,
 Fniste, sang og sprang med mig.

Held dig, Dør! du i hvis Arme
 Jeg saa tidt forkiølte mig;
 Naar fra Kaffelovnenes Barme
 Jeg blev jaget ud i dig!
 Selv i styvertomme Dage
 Kast iblandt en Daler af!
 Send mig Fyrene tilbage,
 Som saa tidt mig Sedler gav!

Hvor deilig mørkt er det ikke i Aften! kuns min Gochum var her. — O hvor frygter jeg ikke for dit Liv! — (Hun rækker Hovedet ud af Døren og seer til Søen). Dog, Søen er jo roelig — Bindene — Bølgerne — Alting er roeligt uden mit Hierte. — Ingen Vaad vines endnu fra Skibet. O Gochum, Gochum! Skynd dig! kom til din længselfulde Maren. — Men jeg maae vække Dorthe. Hun snorker. Den stakkels Tøs! Hun vil sidde her i Døren hos mig, men hun har ikke de Bekymringer, som jeg har, der kan holde Ole Lukøie borte. (gaaer hen til Skamlen og rusker i Dorthe). Dorthe! Dorthe! vaag op (*), og see hvor deilig mørkt det er i Aften!

Dorthe (gaber).

Jeg har jo længe været vaagen, Tøs! Ja, hun har Ret; hvilken deilig mørk Aften! saa mørkt troer jeg det aldrig har været før.

Maren.

Hvilken Pølsesnak, min Dorthe! saa mørkt er det jo hver gang Bagteren lader være at tænde Lygterne her i Nærheden. Jeg tør bande paa Gochum kommer i Aften! Hun maae troe det er ikke saa mørkt for intet.

A 4

Dor=

(*) At vaage op, istedet for at vogne op, see min Theorie i det 67de Kapitel.

Dorthe.

Jeg troer sku hun er gal, Maren. Men bliv kun i Troen, at det er saa mørkt for Jochums Skyld. Jeg kiender ingen af alle de Chinasarere, som sidst kom hjem, der er saa flink og rar en Fyr, som Jochum.

Maren.

Og ingen af alle Kiøbenhavns Piger er saa lykkelig som Maren. De tre Aar, vi nu have kiendt hinanden, fløi bort som een Dag. Sorgen laae aldrig under vor Seng, som en Hund, og greb os i Venene, naar vi reiste os. Aldrig krøb den i Sengen til os, som de Stores Skiødehunde. Kun, da jeg blev ført ud paa Christianshavn, — dog! lad mig glemme den Sorg! — og liden (*) hver gang min Jochum seilede bort til China.

Dorthe.

Og saa er han ogsaa en grumme rar Fyr med det, at han aldrig føiter om til andre Løser. Han blev en Førræder mod Chinasarernes almindelige Skikke.

Maren.

O! men en Førræder, som jeg maae elske et par tusinde gange mere for dette Førræderie. — Dorthe! hun maae troe mig: det duer ikke at løbe omkring
fra

(*) Dette, og flere Steder i det Følgende forudsætte Løser, som ere au fait med min Theorie, og for disse vil dette = liden = ingen Vanskelighed have.

fra een Tøs til en anden. Denne Sværm af
 Qvinder, som vovelviis rane og plyndre en Fyrs
 Silketørklæder og Sedler, hu! den var mig uuds-
 staaelig.

Glædens Blæst min Barm oprører,
 Jochum er en prægtig Fyr.

Dorthe.

Andre Tøser han ei rører;
 Maren er ham kær, skönt dyr.

Maren.

Altid skal det Soelstin blive,
 Stedse vil det gaae mig vel.

Dorthe.

Tusind' Søstre hvikke: give,
 At, som Marens, var mit Held!

Begge

(i Mundene paa hverandre).

Tusind' Søstre hvikke: give,
 At, som Marens, var mit Held.

Dorthe.

Elfskøys tætte Rosenhækker
 Aldrig rev dit skionne Liv.

Maren.

Kierlighedens Haand tilsmækker
 Smukt Mistankens Føldekniiv.

Dorthe.

Lyst til Stads, og Gistegriller
 Bisne Pigers Roser hen.

Maren.

Men ved Fatter-Bergske Triller
Jochum haler dem igjen.

Begge.

Held dig Stund, som Jochum bringer
Hiem til { mine } Favnetag!
 { dine }
Laan ham — Elskov! et Par Binger!
Driiv ei bort den skionne Dag!

Maren.

Mare Løs! mit Hierte fortæller mig, at jeg snart skal see ham. Hun veed den Høitidelighed, hvormed jeg har i Sinde at modtage ham. Gaae ind, lille Dorthé! og see til, at Anstalterne der svare til Onskerne i mit Hierte.

Dorthé.

Det skal være min Sag. Men hør nu, hvad Dorthé raader hende. I to Nætter kom der ingen Søvn i hendes Dine. Seer hun vel; denne Narvaagenhed vil jage Roserne af hendes Kinder; ja mere! denne Narvaagenhed i to Nætter vil ødelægge hendes Helbred. Sæt sig nu ned paa denne Ekammel, og faae sig en lille Luur. Naar hun vaagner op, har hun jo rødt Flor og lidt Carmin, som vil give hende Dine at see med, og Jochum vil finde hende langt skionnere.

Maren.

Wener hun, Dorthé! dette skalde gøres fornøden for at stifte Dinene ud paa Jochum, da han nu

nu saa længe har holdt Søen? Hvor kan hun sige saadant dumt Tøi? Og om nu Jochum kom, medens jeg sad og sov, hvad vil han da tænke? — Gale i mig! see engang til den Smeknakke! kunde Mammesellen ikke vaage hele Tiden medens jeg var borte? Nei, Dorthe! jeg siger mange Tak. Han kommer i Aften. En vis Kildren i mit Hierte siger mig det; og jeg vil være den første, som siger til ham: See, see, er han der? Gaae nu, rare Dorthe! og hold hvad hun har lovet; men veed hun hvad! gaae først ned og hent mig Drengen, der pleier at sidde og synge paa Hjørnet af Hallandsaas, og saa den anden Dreng med Mundharpen. De skal opmuntre mig og holde Sønnen fra mine Dine; thi hun kan nok begribe, at Tanken om Jochum ikke forslaaer.

(Hun soer igien ud paa Søen).

Dorthe (i det hun gaaer).

Hun skal bitterdødd sove; det skee ved List (*) eller med hendes egen gode Villie. Jeg fortiente en god Dag ikke Silketørklæder eller Pampuffer af Jochum, naar jeg ikke sørgede for hans kiere Mares Helbred.

(Hun gaaer).

Anden

(*) Hvorledes det gaaer til at sove ved List er et særdeles vigtigt Stykke i min Theorie, og det findes derfor forklaret i Indledningen til samme. Det er den Grundsætning, hvorfra jeg gaaer ud.

Anden Scene.

Maren (alene).

J sminkede Tøiter,
 Som lokkende søiter
 Paa Hallandsaas-Broe (*) ;
 Som smidske og blinke,
 Som nikke og vinke,
 Blandt Bøgtene graae ;
 Hvis brumlende Bulder
 Tidt truer de Duller
 Med Raadstuens hvelvede Huller.

O, laan mig den leflende Røst!

At kalde tilbage

Om ikke min Mage

Dog Jochum tilbage

Min Jochum til bankende Bryst!

Han kommer! Courage!

Jeg seer ham! o Lyst!

(Efter en Pause)

— Maragtige Tanke!

Nei, Hiertet vil banke ;

Det

(*) Er Steenbroen paa Hallandsaas. Verset er stræffet lig haardt, men jeg har med Glid gjort det saa haardt, for at give Componisten Leilighed til at sige os paa Noder, hvor haard en Steenbroe er, hvilket altid vil klinge ligesaa fiønt som et musisk falk Dirlilili af Jugleunger, der nyelig ere krøbne ud af Skallen, og som ligge i Reden og svinge den dunede Ving mod Himmelens Blaa.

Det vil absolut.

Han vipper paa Vandet;

Et Bret, ei stort andet — — —

(benauet)

Skal bringe ham hjem til sin Slut.

(Efter en Pause iagttager hun den første Deel af Arrien, som ogsaa er det værd).

(Hun kjaer atter ud paa Søen).

Endnu ingen Trøst! det er paa Danst: ingen Baad at see! men — Hilledød! — det kommer mig for, at Søen oprøres; — fors! hvilke Bølger! (hun tier et Dieblit). Men Maren! jeg troer du er gal! Søen er jo saa glat som et Speil. Kun en liden Vind kruser Bølgen, eller, siden Søen er glat som et Speil, da Søen selv. Og det er oven i Riøbet en Vind, som kan drive Jochum til Land. — Men hvorledes er det fat? Mine Dine vil lukkes mod min Billie. Jeg maae dog for Skams Skyld see til at holde dem aabne. — Hvor mon nu Drengene blive af? (Hun vil gaae ind, men i det samme kommer Dorthe med begge Drengene). Ih, see der, der har vi dem jo.

Tredie Scene.

Maren, Dorthe (med en Flaske Finkel).

Anders og Ole (med en Mundharpe).

Dorthe.

(til Anders og Ole).

Denne Drik skal lære hende at sove, og I skal gaae jer Bei, saa snart I seer, hun sover.

Maren.

Maren.

Kommer hid, mine Børn! Den ene af jer kan gierne være mit Barn; maaskee den anden er Jochums. Spil mig nu noget for, Ole! som kan opmuntre mig. Anders, syng du! du fortænder dog vel ikke paa, at din Sang kan fornøie mig?

Anders.

Nei — jeg har aldrig været ret stolt af min Sang, førend da jeg merkede, at den behagede Maren.

Maren.

Skielmsmestere (*). — Sid ned der!

(Maren lægger sig, saa lang hun er, ned paa Gulvet, læner Hovedet paa Albuen (**). De andre satte sig paa en Bænk uden for Døren).

Dorthe.

Nu, lille Maren! drik sig nu en Dram. Ved denne Tid pleier hun jo at tage sig en Hiertes styrkning.

Maren.

Giv hid, min Dorthe! (hun drikker dygtig).

Dorthe.

Om mit Hierte ikke spaaer feil, skal hun i Morgen pimpe sig med en kiere Person.

(hun gaaer).

Fier

(*) Om Pluralis istedet for Singularis, see min Theorie pass.

(**) "Hovedet paa Albuen" see Titelskobberet til min Theorie.

Fjerde Scene.

Maren, Anders, Ole.

Anders

(Synger og Ole affkompagnerer med Mundharpen).

Blandt Siouere var Morten kiel,

Men burelens;

Han var hver Ol-Congresses Skraek,

Og Pigers Jens.

Men Sidsel var grim som en Ugle.

Naar nogen hende Kroner bød

Saa var hun klog,

Hun sagtens blev en Smule rød,

Men tog dem dog.

Men Sidsel var grim som en Ugle.

Spektoker Bertel soer en Fed,

Den skulde staae:

"Hvo som mit Madfats Tyv staaer ned,

"Skal Sidsel faae."

Men Sidsel var grim som en Ugle.

Kiel Siouer Morten drager ud,

Og Sidsel græd;

Hun bad til Giftestyges Gud,

Hun bad og græd.

Men Sidsel var grim som en Ugle.

Skiont hendes Bøn kun sagde lidt,

Det haendtes dog,

At Morten Bertels stiaalne Fit

Fandt i en Krog.

Men Sidsel var grim som en Ugle.

"Kom

"Kom, kielke Morten! bliu min Søn."

— "Nei svartes ham;

"Giv mig en Læder-Findelson

"Til Skiul for Skam."

Thi Sidsel var grim som en Ugle.

(Under Sangen nikker Maren adskillige gange frem og tilbage. Imod Slutningen sunker hun ganske overbaldet af Sovn ned paa Gulvet. Ole spiller en Solo paa Mundharpen, hvorved hun falder fra den forrige Sovn i en meget dyb Sovn).

Anders.

Nu snorker hun. Lad os gaae! Det var Dorthes Begiering. — Det er dog en Fandens Løs denne Dorthes.

(De gaae).

Femte Scene.

Maren, (sovende) Donnerkeil.

Donnerkeil.

(Kommer tiørende i en Karet med sex Heste for, holder for Døren, og stiger ud af Voagen, som strax kører bort. Han er klædt i en graae Kiøle med Messingknapper, en rød Klædes Vest, og sorte Skindbuks, altsammen nogle Aar gammelt. Han har en Kruffe under Armen).

Nu hier ists; hier skal jeg nide den Sedhed, der er vel saa stor, som Kierlighets Sedhed. — Hevn. Was Teufel! Maren tør verachten Donnerkeil? Mich! en af de grøffeste Genien i Dischlandt? Mich, der kan Regen und Sturme forudsagen;

sagen; mich, som kan presentieren die Residents-
städte von alle Könige in Verden an der Wand.
Mig tør hun verachten. — Schwerenoth! Inu ge-
stern sagde hun ja: Ich verachter deine Barome-
tren und deine Laterna-Magica; min Did er mig
lieber. — Aber warte lidt, und see om din Did
kan fersvaren dich oder din allerliebste Jochum mod
Donnerkeils Hevn.

Zittert für Donnerkeils bindgale Brede,
Und mit almægtige ditsche Genie!

Det durch die Hölle mich Bei soll berede
Naar es war nöthig sich sturzen deri.

Bedarf es wohl mere um Stoltshed zu bukke,
End saadan en Sværte wie hier i min Krulle?
O Mahomet, Mahomet, stirk du min Sind!
Min Harm kun forsones ved fortsværtet Skind.

(Han bliver Maren vaer).

Was seh ich? Just hinne. O glade Sinn!
Didige Maren! Lad nu din Did besitte din An-
sigt mod denne undlöschliche Sværte. (Han dopp-
er en Pensel i Krucken, og render hen for at oversmøre
hendes Ansigt, men i det samme horer han en Polks-
dands spille). Hvad er derte? (Han betænker sig,
og sætter Penslen i Krucken). Lev til zeh'n mal zeh'n,
das ist: hundertfold Smerte! — Den Tid wird
kommen, da du soll verbannen din Grusamkeit imod
mig. (Masken nærmer sig). Dandsbodverten,
Haltepeiter, har været ude at svire, og lader sig
B følge

følge hiem af Musikantere. — Han gaaer hier vort
 bey. — Nelig er hans hûbscheste Tes Katrine lebet
 fra ham. — Han har nesten mistet al sin Nâhrung.
 — Doch! han finder bald een igien. — Den di-
 dige Maren, som nicht vilde opofren sich for mig,
 soll nun forneie den ganze Stadt i nogle Mona-
 ter, und mich med und dann . . . (Han seer en
 Lygte ved hendes Side, som han saa sagte lister fra
 hende). Ha! velkommen! Nu er Donnerkeil høvnet.
 (Han slaaer Ild, tænder Lyset ved Hielp af en
 Svovelsfikke, og sætter Lygten ved Siden af
 Maren).

Siette Scene.

Donnerkeil, Haltepeter, (med Folge
 af nogle drukne Haandværkskarle).

Chor

(af Haltepeters Folge, først noget borte, men
 efterhaanden nærmende sig).

Bukker kiønt for Haltepeter,
 Han, som dandser engelsk, polsk;
 Contradandse, Menuetter;
 Valser som han var katholsk!
 Han, hvis Bid udtænker Skaaler,
 Naar Fioler
 Under grumme Buer hvine,
 Og naar Kunder gale, pine:
 Peter! du er flink.

(Under Choret passere nogle af Haltepeters Folge
 forbi Døren. Naar Peter selv kommer, stand-
 ser han; de, som følge efter, raabe: Stop,
 til

til de første; thi at give dem et Tegn kunde ikke nytte, da de ikke kan see med Ryggen. De komme da tilbage. Donnerkeil saacr og luurer noget horte).

Haltepeter

(Efter at have seet sig lidt om).

Det er ret et godt Sted dette. — Det var som til mig — Her kunde jeg begynde min Haandtering igien; thi siden den Fandens Katrine søtede bort, har mit Huus gandske tabt sin Søgning. Jeg har vel mine Spioner ude efter hende, men de Løser ere ikke saa gode at faae fat paa, naar de eengang ere i kloge Folkes Hænder. — Men — (Efter at have sagt dette Men, siner han Maren i Døren) — Hvad seer jeg! — Katrine — (Han løber ind ad Døren, men vender bledrovet tilbage). O nei! — det er ikke hende! — Et Blandværk — Skiebne vil kun have Løser af mig ved at vise mig hendes Kuntersev.

Den Katrine, maae J vide,
 Det var ret en Fandens Løs;
 Børsens Pragt mig meer ei blinder;
 Naar jeg ei Katrine finder
 Siner jeg kun Sorg og Dvide;
 Og mit stakkels Hierte slide
 Qvaler reent fra Brystet løs.
 Den Katrine, maae J vide,
 Det var ret en Fandens Løs.
 Intet kan min Kummer male;
 For at Peters Tab betale

Selv den stolte Skionne giøs.
 O! Katrines muntre Bæsen
 Spidsed' Næsen
 Paa saa mangen herlig Knøs.
 Den Katrine, maae I vide,
 Det var ret en Fandens Løs.

(Han vil gaae, men seer Donnerkeil, som tager ham ved Haanden).

Haltepeter.

God Aften! (Donnerkeil bukker) Hvis er denne deilige Tasse, der ligger?

Donnerkeil.

Jungens. Aber du kan henne kriegen, und saa kan du vis seyn paa, at jeg beseger dich.

Haltepeter.

Du er mig ret en forslagen For. Men hun seer mig ikke saa rask ud, som Katrine.

Donnerkeil

(sætter Næverne i Siden).

Der Teufel soll dich til Hakkelse schnitten, om du nicht tager henne. Ich siger dich ja, at ich will oft zu dig kommen. Hun soll min seyn, und ich betale.

Haltepeter.

Belan! jeg vil tage hende til mig. Men du skal have noget for Umagen. (Han giver ham en Rigsdalersseddel). Og kom saa hjem til mit, saa maae du oven i Risbet drikke dig fuld uden Betaling. O tusinde Nuuser foruden hende skal belønne den, der bringer mig Katrine. Jeg havde i

Sinde

Sinde at udsætte tusinde Rigdomme til Findeløn,
men du kan bedre beregne tusinde Ruuser. —
Heida! bærer hende hjem, men pas vel paa hende;
thi det Slags Bilde er raft til Veens.

(Nogle af Haltepeters Følge lægge Maren paa
en Lygtefiske og trække af med hende. Tho-
ret igientages, og derpaa driver Haltepe-
ter og hans Følge af.

Syvende Scene.

Donnerkeil (alene).

Ha! ha! ha! Nun Sochum! Nun kan du
kommen wenn du behager og lassen dich kiffen und
klappen af Maren! — Proste Mahlzeit! — Aber,
was soll ich mit denne Zettel anfangen. Es ist
zu wenig um es beholden. Havde en anden als
Weiter mig den given, ich hätte ihm gleich auf
sin Snut geschlagen. — Wohlan! ich maae krone
min Heyn! (han tager et Palmeblad *) og skriver
nogle Ord derpaa). »See so! Monats-Leie af Maren«
(han svøber Sedlen ind i Palmebladet og lægger det
paa Skamlen). Aber, warum hevne mig paa
Sochum, weil ich hader Maren? O! ich haste So-
chum und den ganze Welt, naar ich ikke faaer
mine Lister befriediget. Aber hevnet bin ich.
Triumph.

B 3

Tri-

(*) Skibe, som føre Blyantåpenne til Marocco, tage
Palmeblade til Retourladning. Dette finder For-
fatteren fornødent at anmerke paa Sandsynlig-
hedens Vegne.

Triumph, Triumph, Triumph, Triumph!
 Nun liegt ihr zwey ret kiont i Sausen.
 Kiend hier ein Ditscher fra Darauffen.
 Stif, Beyde, om I kan, hans Trumf.
 Triumph, Triumph, Triumph, Triumph!

Forneiet ich nu vandrer fort;
 Lad henne hile, lamentere:
 Han, som kan Barometren giere,
 Mit ihm I kommer vift zu fort.

(gaaer)

Anden

Anden Act.

(Gaden foran Jochums Huus.)

Første Scene.

Dorthe

(alene, meget bedrøvet; hun har Palmes-
bladet og Sedlen i Haanden).

Forgieves jeg søger, forgieves jeg leder,
Omsonst er mit Raab.

Jeg ængstelig sukker og græder og beder,
Men einer ei Haab.

Du svandt, som et Glimt, fra din elskte
Veninde,

Dit Spoer er som Vindens — umueligt
at finde;

Hør, elskede Maren! mit Skrig!

Besvar det og sig:

Hvor skjuler du dig?

Fortabt er, o Jochum! din elskede Mage;
O, grusomme Stød!

O, hold ham, I Vinde! hold Skibet tilbage!
Den Dag, som ham bringer, ei hører hans
Klage,

Men seer kun hans Død (*).

Ulykkelige Dorthé! hvor skal du finde hende.
— Skulde Politiet — o nei! Denne Seddel siger
mig, at du har det bedre. — Men hvad skal jeg
svare Jochum, naar han savner det største Liggens-
defæe, han eier? — Men hvad hører jeg? (Der
skrives: Hurra, Heisa, Friid, Sey du, uden for).
Hvad kan det være?

Anden Scene.

Dorthé. Cornelis.

Cornelis.

Jochum kommer. Vindene have staaet paa
Vinde for hans Ønsker.

Dor-

(*) Milton, Klopstock og Goald have ofte været for-
legne, naar de skulle fremsætte Diebles Discusser
overeensstemmende med Diebles Tænkemaade. En
dramatisk Digter, som vælger sine Personer i de
lavere Menneskeklasser er tidt i samme Forlegen-
hed, naar han, for at vedligeholde Sandsonlig-
heden maae fremsætte de meest usammenhængende
Brokker for Læserne, og slaae dem i Pinene med
Hammerstiel fra den Holtske Ambolt. Denne Be-
tragtning maae undskyldes alt det Flaue og Vand-
de, som Dorthé her væver sammen.

Dorthe.

Hille den Ulykke! Hvad skal jeg nu gjøre?
— O jeg arme stakkels Dorthe! — Stakkels
Jochum!

Cornelis.

Stakkell! han er faen heller. Nei, Dorthe!
drei af. Hverken du eller han ere Stakler. Han
bringer mere Riigdom hiem med sig, end du nogen-
sinde har seet.

Dorthe.

Hvad hjælper al den Riigdom, naar han har
tabt mere bag til, end han har vundet for til.

Cornelis.

Mere siger du, Dorthe! det er umueligt. Al
hans forrige Riigdom er ikke Tiendebelen imod hvad
han nu bringer med sig.

(Dorthe sætter sig meget bedrovet paa en Bænk,
men reiser sig strax isten og gaar meget
roelig ind og ud af Skuepladsen under sol-
gende Chor).

Tredie Scene.

De forrige. Nogle Matroser.
(De bære endeel Pakker, som de lægge fra sig).

Chor

(og Dands af Matroser).

Snusende Snaphaners Ragen vi skuffe,
List og en Seddel gjør Søgeren blind.
Lidet vi kiobe, det meste vi puffe,
Kapse en Hoben og stiele det ind.

Tidt man os katter og banker og børster;
 Ofte vi sulde, men oftere tørster;
 Halsen, men aldrig vor Skiorte, er tør:
 I et Par Uger vi svire og støie,
 Udseie Helbred, Torklæder og Trøie,
 Blive til Staadre og Prakkre som før.

(Saa snart de see, at Jochum kommer, ophører Dandsien og Sangen, og de gaar ud med Vaskerne).

Fjerde Scene.

Jochum. Dorthé.

Jochum.

Det var Fanden til Reise den. Det er vel, den er forbi. Hvordan gaar det dig, lille Dorthé?

Dorthé.

See, see, velkommen hjem, fiere Jochum! Bindene have søiet hans brændende Duffer.

Jochum.

Ja vist har de. Nu har jeg da faaet nok, for at gjøre Maren til en ærlig Kone. Men hvor er hun? Jeg er kun kommen halv hjem, saa længe jeg ikke har kysset hende. Jeg iler, — med Forlov, Dorthé! (Han vil ind i Huset, men Dorthé holder ham tilbage).

Dorthé.

Bie, Jochum — endnu ikke; giv lidt Tid.

Jochum.

Hvorfor? Siig mig, lille Mamsel Dorthé! Hvorfor skal jeg bie? Har Maren kanske efter Sæd
 vane

vane nogle Løier for? — Men — du vender Hovedet bort. — Du bliver bleg om Næsen. — Dorthe — Hvad er det? Er Jordemoderen inde hos Maren? (han vil ind).

Dorthe

(holder ham tilbage).

Nei vist er hun ikke; men bie alligevel, Jochum! — bie dog, gaae ikke ind.

Jochum.

Splitte mig! nu lugter jeg Luntten! Maren sidder i Børnehuset!

Dorthe.

Den grove uforstammede Tølper! Nei vist-gjør hun ikke.

Jochum.

Men hvad, den Onde, er det da? — Dog! nu har jeg det. — Hun har en Slunk hos sig. Siig ja, og saa skal jeg, splitte mig, kisl hale dem begge to.

Dorthe.

Uretfærdige Jochum! Nei, Maren lever kun for ham — tænker kun paa ham, men — hun er Pokker i Bولد.

Jochum.

Pokker i Bولد?

Dorthe.

Som jeg siger, Pokker i Bولد. — Uden Tvivl er hun snappet bort fra Døren, hvor hun stod alene for at vente paa ham. Dette Blad og denne

denne Seddel var alt hvad jeg sandt. (Hun giver ham Bladet og Sedelen).

Jochum.

Fanden fare i det altsammen! (han slænger Blad og Sedel paa Jorden). — Men jeg maae rende, for at opsøge hende — Dog stop — hvor skal jeg rende hen?

Dorthe.

Det er just Knuden. — Jeg har sendt Folk ud paa alle Kanter. Vær vis paa deres Flid, thi de elskede Maren, som de kunde være kisdelige Seddfænde.

Jochum

(slænger sig paa Bænken).

Og denne Sorg skulde jeg opleve. Gaae bort, Dorthe! lad mig være alene. Jeg vil synge lidt.

(Hun gaaer, men holder sig dog i Nærheden, saa at man af og til seer hende).

Femte Scene.

Jochum (alene).

Paa Bunden af Kisten,
Til Stegning paa Kisten,
Mit Hierte blev giemt!
Langt mere end giemt!
Saa kurrer den sørgende Due,
Der eensomt paa Reden maae stue,
Hvor Magen for Jægeren faldt;
Saa tabte jeg alt!

Med

Med dig jeg en Gaas har at plukke,
 Hvi var du saa stille, o Hav?
 Jeg skulde for dig vel kredense og bukke,
 Du tog jo langt meer end du gav.

Siette Scene.

Jochum. Donnerkeil (i Sondagstæder).

Donnerkeil.

Velkommen Jochum! det forneier mig at see dig her tilbage. Liffen har søllet dich, und som jeg herer, saa har Rigdomme strømmet ind til dich, som die Bäche flide ud i Havet.

Jochum.

Ja saadan Rigdom er Himlen ødsel nok med; men kom og forlang noget af den sande Rigdom, — ja tag den der, saa skal du ikke smøre dig paa Flesket.

Donnerkeil.

Ich versteht dich nicht. Du er reich, Jochum, reicher als ich. — Aber, was bringer du hiem? Du har doch mitbragt gute Barometerrør; thi de gieres bedst i China; und ich wilt dich sagen, ich behever welche til et gewisse Brug. Ich har ein Universal-Staats-Barometer ausgedacht, som die Regierung viele nützliche Wahrheiten entdecken wil, und wenn ich mein Premium dafür kriegt, so skal ich dich bezahlen wie ein erlig Mand.

Jo=

Jochum.

Tag alt hvad jeg eier — alle mine Rigdomme — Kup og Stup, men skaf mig det igien, som jeg har mistet.

Donnerkeil.

Was har du mistet af saa stor Værdie.

Jochum.

Min Maren!

Donnerkeil.

Dein Maren?

Jochum.

Min Maren! hun er væk. — For evig. O Donnerkeil! har du et Hierte at føle med, saa tag og sol paa, hvor stor min Sorg maae være! Endnu engang. Et Ord er et Ord: tag alle mine Rigdomme, men skaf mig min Maren igien.

Donnerkeil.

Jochum — Skam dich! er det værd at klage so for en Tes? Der er ja nok af dem. Leber der ikke nok omkring. — Staae de nicht i Døren om Astenen?

Jochum.

Men Marener hverken løbe omkring eller staae i Dørene.

Sort Solen er Jochum, selv høit op paa Dagen.

Min Hat jeg herefter ei bærer udslagen.

Donnerkeil.

O see ikkun paa den, so darf ich doch sagen
Dens Strahlen skal give din Auge et Kuel.

Jo:

Jochum.

Uk! Maren er vak.

Donnerkeil.

En Daare er den, som vil græde for Mære.

Jochum.

Var Maren en Mær?

Donnerkeil.

O! hoad hun end var, so giebt es doch flere.

Jochum.

Nei, nu ikke fleer.

Donnerkeil.

Kun Tanken om dig hendes Hierte opstegte.

Jochum.

Den Steeg drog sin Kaas.

Donnerkeil.

Hver Skaal, som hun drak, nur til Jochum
henpegte.

Jochum.

Slaae Band paa en Gaas!

Donnerkeil.

Ingen, som hun, forstod Punsen at lave.

Jochum.

Den Punsch blev til Band.

Donnerkeil.

Für Trængende hätte sie Lettelles Gave.

Jochum.

O! hvert Ord er sand.

Jo-

Jochum.

Sort Solen er Jochum, selv høit op paa
Dagen.

Min Hat jeg herefter ei bærer udslagen;
Dens Straaler ei give mit Die et Knef,
Thi Maren er væk.

Donnerkeil.

Hvid Solen skal være hver Time paa
Dagen.

Din Hat du bestandig skal bære udslagen;
Dens Strahlen let give din Auge en
Knef,

Skiont Maren er væk.

Donnerkeil.

Si, kam dig, bær dig ikke saa galt ad, Jo-
chum. Du finner vielleicht din Maren igjen.

Jochum.

Jeg finde Maren! o nei! det er ikke til Naade
for Himlen, med mindre jeg bliver bestandig
ulykkelig.

Donnerkeil.

Unverhofft kommt oft. — (betænkende sig) Jo-
chum! kan du taale at bære en Hemmelighed, wenn
es etwas unangenehm var.

Jochum.

Jeg taaler, at Maren maaskee sidder i Dør-
nehuset — hvad skulde jeg da ikke taale?

Donnerkeil.

Du bist ein Mand — ein Held — og nur
den er ein Held der kan taale de Cresigner som
han

han nicht kan afvende. Om du hinne nu saae i en andens Huus, uden Muelighet henne daraus af kriegen, vilde du da bære din Skisbne med Taalmodighet.

Jochum (halvgal).

Splitte, flyve, gale, tordne! — Maren i en andens Huus! og det skulde Jochum Jochumsen Skovshoved see paa med Taalmodighed. Han er Karl for at tage hende ud igjen.

Donnerkeil.

Das ist nicht saa vist — Ich poniere, sie war im Hause hos Haltepeiter.

Jochum.

Donnerkeil! du sætter mig levende paa Spid. Tael videre; men lad det saae Ende!

Donnerkeil.

Sad Maren i Døren i Abend?

Jochum.

Saa sagde Dorthe. Videre, videre.

Donnerkeil.

Nu da. Man siger, at en schlafende Tes er baaren derfra for noget siden hen til Haltepeiter.

Jochum.

Glæde! forgiftede Glæde. (Han gaacr til Udgangen og raaber) Hola! Benner!

Donnerkeil.

(som vil holde ham tilbage).

Betänk dich! was willst du giere Jochum?

Syvende Scene.

De Forrige. Cornelis. Endeel
Matroser og Soldater.
(om de sidste ere ved Haanden).

Jochum.

Vil I hævne min Spot.

Cornelis.

Ja saamænd vil vi saa.

Jochum.

Velan da! Haltepeter har røvet min Maren. Hans Huus er ikke langt borte. Saadan en Roster kan I nok vide har ingen stærk Vagt. Vi vil med Magt trænge ind i Dandsgeboden, befrie min Maren, og saa gaae vi vor Vej. Vil I følge mig? (Han tager sin Kniv af Lommen og Iukker den op).

Alle.

Ja vist vil vi, ja, gaae kun foran.
(De vende Skraaerne i Munden og ile efter Jochum, der lober ud som et galt Menneske).

Ottende Scene.

Donnerkeil. Dorthé,
(som kommer ind, men standser i Baggrunden, uden at sees af Donnerkeil).

Donnerkeil.

Ha, ha, ha, nu har jeg faaet Sagerne i den Orden, jeg vilde have dem. Du render din egen Mlikke imede, Jochum! du kommer til at lebe med den spanske Kappe, aber, saaledes vilde jeg just have

have det. Er du nu ikke likkelig med din Did,
Maren. (han gaaer).

Niende Scene.

Dorthe

(som hørte Donnerkeils Ord).

Hvad hørte jeg? Skulde Donnerkeil have
forraadt min Veninde. Det er gandske rimeligt.
Den Hundesteile er istand til Altting. (Hun tager
Bladet og Sedlen op, som Jochum stængte fra sig).
Jeg maae giemme dette og vente paa Udsaldet;
thi det kan dog altid bruges.

(gaaer).

Tiende Scene.

(Skuepladsen forestiller Haltpeters Dandses
sal. Han kommer meget bedrøvet ind. Mette
og alle Salsjomsfruer neie for ham.
Saa snart Choret begynder bærer en fiden
Tienestepige en Stoel frem).

Chor (og Dands). (*)

Falla fallalla fallalla fala!
Dalla deralla deralla deralla;

C 2

Falla

(*) Man vil finde, at dette Chor har mange Tanker
tilfælles med et Chor i et af vore nyeste og theos-
riemæssigste Syngestykker. Forfatteren maae be-
kiende, at han her har staalet lidt. Tristelsen
var stor. Dog for ikke at faae Navn af en
Hverdagsthy har han omarbejdet det saaledes, at
de vigtigste Tanker ere slupne heeltkindede, og han
haaber det har tabt lidt eller intet ved denne
Omarbejdelse.

Falla falalla deralla deralla,
Falla, falalla deralla fala!

Mette.

Abacadabra cada bra cada!

Abacadabra fallalla falla;

Men, denne Glands, hvi fordunkles den saa?

Chor.

Abacadabra cada bra cada!

Tre Stemmer.

Falla lalalla lalalla deralla;

Dalla cada bra cada bra falala!

Falla deralla fallalla dera.

Chor.

Abacadabra cada bra cada.

Tre Stemmer.

Falla lalalla deralla dera!

Lala hey sa sa falalla fala;

Dalla deralla deralla dela.

Chor.

Falla fallalla fallala fala!

Dalla deralla deralla deralla;

Falla falalla deralla deralla.

Falla falalla deralla fala!

(Der danses)

Haltepeter (reiser sig).

Nei! det er forgieves for mig at søge Adspres-
delsler. — Her i denne Gal har jeg nu ikke i to
samfulde Dage sat min Fod; her tænkte jeg, skal

du

du faae dine Bekymringer lindrede. Ja, god Dag — Her er ingen Katrine! — Disse flanevorne Dukker, som ere istand til at sælge en heel Maanedes Fortieneste for en nye Kiøle; der vel kan fortiene noget, men veed ikke Konsten at lægge det paa Kistebunden — Hvem kan de være til Nytte? Sikkerlig ikke Haltepeter! — O nei! den, der har havt Katrine — og mistet hende — han har tabt alt — langt mere end alt.

Mette

(nærmer sig og gjør et Knifs).

Haltepeter.

Hvad behager Jomfruen?

Mette

Han er bedrøvet — med Mette bedrøvet — Hans Tab er stort — men — Sang opimuntret — Skal jeg synge ham en liden Vise. Den torde i det mindste for et Dieblif adsprede den Laage, som fordunkler hans Dines Glands.

Halte Peter.

Nu, lad os høre den Vise.

(Sætter sig igien paa Stolen).

Mette.

En Kimsmed i egen Indbildning var stor,
Paa lidt nær en anden Terents.
Et Syngespil skrev han, hvori der var Ord;
Forresten Nonsens.

Han næsten sig tiggede hæs:

"Man spille min Pies."

Ha, ha, ha!

Bedkommende strax sagde Ja.

Snart hævedes Dækket. — Som Ugle og
Ravn

Hver Stemme nu viser sin Konst;
Og Bassen, som fører af Contra sit Navn,
Ei før' det omsonst.

Men Stykket skal aldrig forgaae,
Det bandte han paa.

Ha, ha, ha!

Bedkommende strax sagde Ja.

Man hvisskede lydt: Paa dit Stykke, min
Ven!

Vi sætte ei synderlig Priis;
Og hiertelig let vi os troste igien
Mod samnes Forliis.

Zhi snart man os spiller nok eet,
Og ligesaa slet.

Ha, ha, ha!

Bedkommende strax sagde Ja.

Ogsaa til Forglemmelse, Barsel og Spee
Det Stykke i Lethe nedfaldt;
For Graad man ei Kimsmedens Dine kan see;
Han misted' sit Alt.

Parterret glad stemmede i:

Wor Søvn er forbi.

Ei, ei, ei!

Bedkommende nu sagde Nei.

Haltepeter.

Ja, Slidder, Gladder — Katrine sagde aldrig Nei; aldrig i Evighed skal jeg finde Nogen Kien efter hende.

(Han gaaer hastig bort giennem Døren i Baggrunden, og i det han aabner Døren seer man Maren lignende paa Stigen. Dørene blive staaende aabne).

Ellevte Scene.

De Forrige, undtagen Haltepeter.
Maren.

Maren (vaagner).

Jochum! Jochum! (hun reiser sig op) — hvor er jeg? (hun gaaer hen i Døren) — Hvad er dette? Er det en Drøm, eller noget virkeligt, som en Drøm ikke er? Er dette Døren, hvor Sønnen oversældede mig mod min Billie? Hvor er Mundharpespilleren Anders og Drengen Ole, hvis Stemme dyffede mig i denne dybe Søvn? — Jeg kienner ikke dette Sted — neimænd gjør jeg ikke — ikke disse Ansigter — Her seer for godt ud til at det kan være Jochums Huus. — Hvor er jeg? (hun gaaer meget besjoppet hen til Fruentimmerne). — Veninder! siger mig: hvor er jeg? — Kiender I Jochum? — er dette hans Huus? — Dumme Spørgsmaal? — Hvis Huus er det da? — Hvem tilhører al denne Pragt? — O hvor er jeg? — siger den ulykkelige Maren, hvor hun er? — Om hun

er hos sin Jochum? — J tier! Grusomme! —
 Ja, saa skal jeg bitterdød lære jer at sige mig det.
 Svarer! o svarer! besvarer mit Raab!
 Yndige Skionne! som see mig at græde!
 Hører min jamrende Røst!
 Fører til Faarets forventende Bryst
 Mig det forvildede Lam dog tilbage!
 Redder Uskyldighed! styrker den Svage!
 Svarer! o svarer! besvarer mit Raab!
 Yndige Skionne! som see mig at græde!
 Siger mig, hvad er mit Haab?
 Søstre! o viser mig Sorg eller Glæde!
 Tankerne vildt mellem Afgrund og Himle,
 Rave i Fuldstaab, i Mørket og svimle.
 Svarer! o svarer! besvarer mit Raab!
 Yndige Skionne! som see mig at græde (*).
 Nu — vil J nu sige mig, hvor jeg er.

Mette (hurtig).

J den bekjendte Haltepeters Huus.

(Maren

(*) Een af de utallige Fordelte ved min nye Theorie er denne, at Digte, som ere forfattede efter dens Forfætters maade kunne lade sig læse ligesaa godt baa fra som for fra. Endnu har jeg ikke torvet fordriste mig til at fremlægge Prover af denne usfatteerlige Opfindelse; men jeg har hos een af vore nyeste Forsattere fundet ovenstaaende Arie, hvori Tankerne tabe ikke det mindste, hvorledes den end læses. Denne Arie har jeg vendt omkring, og ellers ikke tilladt mig mindste Forandring, undtagen paa to Steder, hvor Tankerne ikke vare tydelige nok. Det forskaaer sig selv, at Componisten har ligeledes sat en bagvendt Musik dertil.

(Maren falder med et Skrig til Jorden. Fruens
timmerne samle sig i en Kreds omkring hende).

Tolvte Scene.

(Der høres en Allarm uden for. Dørene aab-
nes med Sevalt. Jochum og hans Følge
styrte ind. Alle Fruentimmerne løbe for-
frækkede ud, undtagen Maren, som ikke
løber ud, da hun ligger paa Gulvet, og er
besvimet).

Jochum

(løber hen og tager Maren i sine Arme).

Gale i mig! Nu har jeg dig, Maren! jeg
reddede dig.

Maren

(aabner Øinene).

Jochum — min Jochum!

Jochum.

Kom Maren! lad os flye; Faren er overhæn-
gende. Skynd dig, og du skal endnu være min.
(Hun støtter sig ved hans Arm og gaaer imod Døren).

Trettende Scene.

De Forrige. Haltepeter med
Politiet.

Haltepeter.

Griber den Radepose, som tør vove at gjøre
Allarm i min Stue.

Cornelis.

Splitte mit Bramsfeil! Det er Politiet!

(Han og de øvrige tabe Modet).

 Haltepeter.

I Fiddelen og den spanske Kappe med det Hundetsi.

(JoHum forsvare sig, men overvældes af Mængden, og føres bort tilligemed Maren. Haltepeter gaaer ud ad eller af hvilken Side han vil).

Tiortende Scene.

Chor (af nogle af Haltepeters Følge).

Jo! Peter Karl er for sin Hat!
 Naar han mod een har mange.
 Og hvor er den, hvis stolte Aand
 De Slag i Bordet ei gjør bange,
 Som Peter dundrer med sin stærke Haand?
 Skielv for ham som en Muus for Kat!
 Thi Peter Karl er for sin Hat.

Tredie Akt.

Første Scene.

(En Plads ved Raadstuen. Rundt omkring sees Huse. Paa Vandspringet vaier tre Hesterumper i Stedet for Blodslag.)

Donnerkeil (*).

Elskov! bort fra dette Hierte,
Medink! Sielens Svaghet! væk!
Nid den List at volde Smerte,
Du von Maren det jo lærte,
Sey urokket, grum og kiel!
Medink! Elskov! Svaghet! væk!
Luk for Smertens Skrig din Dre!
Lad ei Kummers Siin dig røre!

Mon

(*) Een af mine Bekjendtere havde, paa Grund af Ordspøget: Verden er sig selv lig overalt, sat sig i Hovedet at ville finde Lighed imellem Monologerne i Veskhuset, og Monologerne paa Skuepladsen. Ved sluttig at besøge begaa Steder samlede han et meget stor Forraad af Monoloer, hvilke han har i Sinde at udgive med meget skarpsindige Anmerkninger. Han har meddeelt mig denne Arie; men han har forglemt at vedtegne, hvor han har hørt den.

Mon jeg Livets Sedhet smager,
 Om man Hevnen mig betager?
 Medink! Elskov! Svaghet! væk!
 Men en Gisen paa mig falder,
 Omheds blide Stemme kalder;
 Liebe græder, Skienhet sukker,
 Og min Bildhet næsten bukter; . . .

Skam dich, Donnerkeil! sey kief!
 Spred omkring dich Hevn og Skræk!
 Medink! Elskov! Svaghet! væk.

Hier er da Stedet, wo ich soll hevnes! Mit
 denne Fittel und denne spansche Kap soll den over-
 muthige Maren und hinnes liebe Zochum spassie-
 ren! und hvorfor? — Fordie Maren didig var,
 und har modstaaet die Forsførelse. — Donner-
 keil! ist es doch ret saaledes at forsølle Diden?
 — Diden! — Ja naar die Magistrat og Polizey
 liebte selbst Diden, so forsvarte di den nok.

Anden Scene.

Donnerkeil. Dorthē.

Dorthē,

(som løber over Skuepladsen).

De forsvare den nok.

Tredie Scene.

Donnerkeil (alene).

(vender sig om, men seer ingen).

Hvad var das for en Stemme? — De for-
 svare den nok — Schwerenoth! Sollte ich gerebet sein?

Doch,

Doch, dum Snak! feige Nar! — Ist es nicht genug, at du en enkelt Affkum bist, du soll auch ein Kujon seyn? Det er ja umueligt, at du kan gerebet være. Ingen sah dich hier ankommen, og ingen da du derfra gif. Dein Karet har dich skult for die Vægters — Courage, Donnerkeil! — Sey en tredobbelt Affkum — Men der kommer nogen . . .

Fierde Scene.

Donnerkeil. Haltepeter. Vægterne.
Pobel.

(Under en Marsch ankommer Haltepeter efterfulgt af nogle Vægtere, Pobelen stimler til fra alle Kanter).

Haltepeter

(til een af Vægterne.)

Seer han hist Blodhesterumperne vaie, lille Haer! Saa snart de tages ind, skal han fuldføre Dommen, og Gavtyvene paahænges Fiddelen og den spanske Kappe. — Hør det — og lyd! skriv Forbrydelsen paa Kappen, at andre af deres Exempel kan lære at vogte sig og ikke gjøre Vold i en andens Stue.

(Marschen spilles igien, og Haltepeter gaar borte efter Takten. Af og til komme nogle Gadedrenge tilløbende).

Femte

Femte Scene.

Donnerkeil. Pöbelen.

Chor af Pöbelen.

Naar Haltepeer i Bordet flaaer,
Strax Syn og Hørelse forgaaer.

Nogle Drenge.

J, som ei ad Elskov blæse
Dg flaae Knep for Dydens Næse,
Kommer hid og Mores lær!

Nogle Tøser.

Føler om J har et Hierte.
Græder da ved andres Smerte
J, som ellers altid leer.

Alle.

Naar Haltepeer i Bordet flaaer,
Strax Hørelse og Syn forgaaer.

Nogle Tøser.

Hvorfor skal man strax paa Timen
Høre Stroien, høre Stimen,
Om nu Hiertet er lidt svagt.

Nogle Drenge.

Fiddelen og spanske Kappe
Gjør de haarde Halses flappe,
Som tør trodse Magtens Magt (*).

Alle.

(*) Een, som ikke havde Theorien vel inde, vilde have sagt: "Baldens Magt." Men det var ikke saa tydeligt.

Alle.

Naar Haltepeer i Bordet slaaer,
Strax Hørelse og Syn forgaaer.

Nogle Løser.

J, som ei af Elskov blæse
Nogle Dreng.

Dg slaae Knep for Dydens Næse,

Alle.

Skjelve, gysse, naar J læse,
Hvad paa Kappen skrevet er.

Siette Scene.

De Forrige. Jochum og Maren.

(De ledes ind paa Sku-pladsen af Vægtene. Pobe-
len stimler til. Donnerkeit holder sig ba-
ved Mængden, saa langt fra den, somg
han kan).

Jochum.

Saa skal da denne Dag sætte Vimpelen paa
vor Kierligheds Fartoi? — Jo Jochum! det er,
splitte mig, en fin Vimpel den, at gaae som et
Spetakel giennem Gaderne, medens Maren gaaer
i Fiddelen.

Maren.

Frisk Mod, Jochum! Er det for en Chinasa-
rer at være saa undseelig. — At gaae i den spanske
Kappe for noget, man har gjort, o det er ingen
Ting; men at gaae for noget, man ikke har gjort,
o! det er nogen Ting. Det var brav Jochum, at
du

du passede det saa net at redde mig, just da jeg var nær ved at sige ja til alt, endskjønt jeg har sovet hele Tiden. Nu gaae vi da; men vi følges dog ad.

Jochum.

Trøstelige Tænke! Nei, Maren! Maren! er det en Trøst at gaae i den spanske Kappe, naar man tænker, at man først skulde sætte Boe; nu da jeg aldrig vilde giøre flere Reiser?

Syvende Scene.

De Forrige. En Skorsteensfeiersvend.

(styrter ilende ind).

Skorsteensfeiersvenden.

Hvor er han? Hvor skal jeg finde ham? Jochum! Jochum!

Jochum.

Her er jeg, Kammerat! Du skal jeg gaae i den spanske Kappe. Adios.

Skorsteensfeiersvenden.

Du gaae i den spanske Kappe? — Nei aldrig — Du skal see, om jeg ikke formaaer at giengielde en Belgierning. Jeg iler til Haltepeter; jeg flyver derhen, og snart . . .

Jochum.

Spar din Gang! den nytter ikke . . .

Skorsteensfeiersvenden.

Jo, Jochum! troe mig. Jeg veed Midler til at bevæge Haltepeter saaledes, at han skal lade Sagen falde, . . .

Maren.

Maren.

Umueligt, Ven! seer du Blodhesterumperne
som hisset vaie. Snart tages de ind, og saa maae
vi affted.

Skorsteensfeiersvenden.

Hilledød! (til Vægterne) I skal faae en Ulykke,
om I lyde en Befaling, som Haltepeter snart vil
angre. Die et Dieblik, hvis ikke, saa skielver.
(Han løber bort).

Donnerkeil

(i det Skorsteen-feiersvenden løber bort).
Unge bidende Dreng! tillat doch at Politieus
Befalinger ablides før dine.

Attende Scene.

De Forrige, undtagen Skorsteens-
feiersvenden.

Jochum.

Din Midkierhed er forgieves, edelmodige unge
Skorsteensfeiersvend. Intet kan redde min Ma-
ren; vi maae begge affted.

Snart du gaaer, o Harme!
Giennem Gaderne.

Maren.

Men ved dine Arme
Skal jeg gaae og lee.

Jochum.

Hvad var dog min Brøde?

Maren.

En Gavtyvstreg.

D

Jos

Jochum.

Hvorfor skal da min Elskte bøde?

Maren.

Det veed ei jeg.

Jochum.

O! hvi skal du spise, o Maren!

Saa svøden en Belling med mig?

Maren.

O! jeg ei saa ilde er faren;

Af Fad jeg jo søber med dig.

Jochum.

Min Skulder ei Kappen kan nage,

Om ene paa mig den blev hængt.

Maren.

Men har du da ogsaa betænkt,

Hvad jeg har for Glæde tilbage,

Om Kappen dig ene skal nage?

Begge.

O { Giddel! } vor Skulder da gnav!

Vor Bunde skal Elskov kurerere.

For Elskov vi trække jo af!

(Bægterne gjøre den spanske Kappe og Fiddelen tilrette.)

Chor

(af Gadedrenge):

Vi Jer kurerere,

Træk I kun af!

Niende

Niende Scene.

(Stuepladsen forandres til en Sal i Halte-
peters Huus.)

Haltepeter.

Jeg har dog Lyst til at vide, hvad denne Løs
kan have at frembringe.

Tiende Scene.

Haltepeter. Dorthé. En Dreng.

Dorthé (neier).

Kiere Mand! Jeg kommer for at bede om
Forladelse for Jochum og Maren. De ere uskyl-
dige.

Haltepeter.

Hvad Fanden? ere de uskuldige? de, der kom-
me her og gjøre Qvalm i mit Huus?

Dorthé.

Hør mig! Donnerkeil — den Gavtyv, Don-
nerkeil. — — —

Haltepeter.

Donnerkeil, siger du? — Nei intet — Jeg
er døv. De skal affæd. — (til Drengen) Løb og
lad Bægterne tage Hesterumperne ind, at Politiets
Dom kan fuldbyrdes!

(Drengen gaaer.)

Dorthé.

Stakkels Maren! — Medlidende Dandsemes-
ster! — O! grummere end Tigeren er du!

Ellevte Scene.

De forrige. Den unge Skorsteens-
feiersvend (styrter ind).

Skorsteensfeiersvenden.

Har du Katrine tier, saa Naade for For-
bryderne.

Haltepeter.

Hvad? min Katrine siger du?

Skorsteensfeiersvenden

(tager Skraberens frem).

Ja, Katrine siger jeg — og Naade! siger
jeg igien, eller din Katrine skal ikke leve et Die-
blik mere.

Haltepeter

(raaber efter Drengen).

Løb hurtigt! Lad Hesterumperne staae — bring
Tochum, Maren og Donnerkeil hid. Hurtig, eller
du skal staae Hug. (Dorthe løber ud efter Drengen).

Tolvte Scene.

Haltepeter. Skorsteensfeiersvenden.

Haltepeter.

Min Katrine, siger da? Tal videre.

Skorsteensfeiersvenden.

Ja, her er hun. Kiend i mig din Katrine.
(Han tører Soedet af sit Ansigt).

Haltepeter.

Er det mueligt? — Katrine! — du min Ka-
trine? — Hvorledes? — Hvad? — Hvordan? —
Virkelig? — Katrine? — og det i denne Dragt!

Katrine.

Katrine.

Kiender du nu din lille Katrine igien? Jeg stod i Døren; nogle russiske Matroser kom forbi. De bad mig gjøre en lille Spaseretour; men de Hundesteiler førte mig ud til Toldboden, satte mig i en Baad, og roede ud til et af Skibene. Jeg raabte hele Veien igiennem, som du vel kan tænke; men ingen hørte mig. Da jeg havde været nogle Timer paa Skibet, blev jeg sat i en Baad, for at bringes bort, maaskee til et andet Skib. Underveis mødte vi en Pram fra en Chinafarer; Folkene paa samme formodede, — jeg veed ikke selv, hvorfor — at det hang ikke ret sammen. De brugte Mund paa Russerne. I Baaden fandt jeg denne Dragt, som jeg stjal mig til at trække paa, uden at nogen blev det vaer; thi jeg var uvis om, i hvis Hænder jeg maatte falde, og frygtede for min Ære. Kort efter erfarede jeg, at Seiervindere just var den ædelmodige Jochum, som skal gaae i den spanske Kappel. Er din Katrine vel værd, at du for hendes Skyld lader Sagen falde?

Haltepeter.

Sagen skal henfalde!

Katrine.

Min Lykkes Pegesfinger
 Mig skruede paa
 To duned' Elskovs Binger;
 Mod Himmels Blaa,

D 3

Jeg

Jeg svinged' dem, og reiste
 Hiem til min gode Peer;
 Og stolt paa Binger kneiste,
 Hvori der ei var Fiær.
 Strax hørtes Elskov snakke;
 Sig Storm og Røver pakke. —
 O! Duun er langt bedre til Binger end Fiær!
 Paa nye mit gamle Revnet
 Jeg nu igien begynde vil.
 Af Sorg var Peter revnet,
 Det Revn er slyet til.
 Asparges, Østers, Keier,
 Paa Elskovs Fad
 Du med din Skorsteensfeier
 Skal dele hierteglåd.
 Min Lykkes Pegesfinger
 Mig skruede paa
 To duned' Elskovs Binger.
 Mænd gjorde den saa!
 Haltepeter.

Du er en slyk Pige, Kattrine! og just derfor
 havde jeg aldrig ventet at finde dig igjen.

Trettende Scene.

De Forrige. Jochum. Maren. Dorthé.
 Bægtere. Donnerkeil.
 (holder sig tilbage).

Dorthé.

Jochum! kom og modtag den Belønning, Halte-
 peter har tiltænkt dig, fordi du reddede mig, hans
 Kattrine. Jo-

Jochum.

Hans Katrine? — Jeg reddet hans Katrine?
Hvorledes? — Du Katrine?

Haltepeter.

Ja vist; hun er min Katrine, som er skiult
i denne Skorsteensfeier-Dragt. Det skulde være
et godt Keiserdomme, om Halvparten deraf kunde be-
tale denne Skat; du har reddet hende — og dig
kunde jeg tiltænke saa skammelig en Straf?

Jochum.

Siden du nu finder dig i Billighed, saa skal
du see, at Jochum er heller ingen Everdriver. Jeg
maa tilstaae, det var lidt for næsviis at giøre
Qvalm i en anden Mand's Stue, hvor ingen
Mandsfoed eller Mandshaand maae giøre Qvalm.
Magtet du altsaa har ladet Sagen falde, er jeg
dog meget villig til at gaae med den spanske Kap-
pe, jeg undslaaer mig ikke derfor. Men lad Ma-
ren blive fri for Fiddelen.

Maren.

Jochum! — Dandssemester! det er mig, der
har giort Qvalm. — Viid, at jeg elsker ham til
Trosds for dig og alle dine Fiddeler og spanske Kap-
per, din Skurk!

Haltepeter.

Nei, Jochum! nei, Maren! I skal være par-
donerede. I har forseet jer imod mig; men jeg
vil lade Sagen falde. — Overalt, naar jeg bereg-
ner det efter Cramer og Søfren Mathiesen, saa har

du givet mig mere end jeg havde tabt, om du end havde taget noget fra mig. Tag nu af Katrines Haand din Maren; thi jeg skal sige dig, hun var bestemt til en Belønning for Katrines Befrier, og mangen Smaus skal overskylle dig fra mig, ligesviis som Floderne fra Bierget.

Katrine

(tager Maren ved Haanden).

See nu her, min Befrier! tag imod denne Gave. — Den er ikke at kimsse ad. (Hun fører Maren hen til ham, de omfavne hverandre).

Jochum og Maren.

Elskov med sin Halsklud tørte
 Af vort Die hver en Taar.
 Med sin Lebensbalsam smørte
 Vore Hierters gamle Saar;
 Og vi Liv for Døden faaer.

Maren.

Skjer Glædens Soelstin sværte,

Jochum.

Livs=Forgyldningen svandt henz

Maren.

Elskovs Haand vort Liv poleerte;

Jochum.

Og vi blanke blev igien.

Maren.

J! som saae mig sorte Usen,

See mig blank.

Jochum.

Jochum.

O! see min Fiasen,
See min Spøgen, see min Spasen.
Begge.

Elskte { Maren } du blev blank.
 { Jochum }
Giv ei Elskov Stank for Dank!

Haltepeter, Katrine, Jochum, Maren.

Elskov med sin Halsklud tørte
Af vort Die hver en Taar;
Med sin Lebensbalsam smørte
Bore Hjerters gamle Saar;
Dg vi Liv for Døden faaer.
Elskov! hav saa mange Tak!
Tusind, Tusind, Tusind Tak!

Jochum.

Min kære Mand! han skal have Tak, fordi
han gav mig min Maren igien; men i sig selv er
det ikke meget at takke for; thi hun tilhørte mig,
for han gav mig hende.

Haltepeter.

Hvad? tilhørte Maren ham?

Dorthe.

Nu maae jeg snakke. Kiender han denne
Bankoseddell.

Haltepeter.

Skjønt det er naragtigt at tænke, at jeg skul-
de kiende een Bankoseddell fra en anden, saa maae
jeg dog sige, at det er den Seddel, jeg i Aftes gav
til Een, som gav mig Anslag paa Maren.

D 5

Dor-

Dorthe.

Saa viid da, at den, der gav dig dette Anslag, var en Gavtyv; at han gav dig Anslag paa en andens Eiendom, Jochums Eiendom; og denne Gavtyv er Barometerkrammeren Donnerkeil.

Jochum.

Splitte hans Storstang!

Haltepeter.

Hvad hører jeg! lad ham komme ind.

Maren.

Jeg kunde nok merke det hængte ikke rigtig fammen.

(Bøgterne aabne sig, og Donnerkeil kommer frem af Nabningen).

Dorthe.

De forsvare den nok.

Donnerkeil

(Skudser og seer paa hende).

Du tænker nok, at ich bange bin, og derfor vil du Nar af mich giere.

Haltepeter.

Din Gavtyv! hvor torde du vove at tage Penge for at give mig Anslag paa en andens Eiendom.

Donnerkeil.

Har ich taget Peng. Ich verachte din Peng. Du vet de ere nicht i mine Hænde. Aber ich vilde hevne mig. Ich liebte Maren, hun verachtete min Kierlighed, und ich vil gerne i spanschen Kapten gehen, naar I alle maatte en Unglück kriegen.

Katrine.

Det er en Fandens Karl.

Halte=

Haltepeter.

Din Galgeknebel! — Vægtene! hæng strax den spanske Kappe paa ham.

Donnerkeil.

Spar dine Befalinger, du Nar! spørg først die Polizey. Aber est ist nicht nöthig. Ich wil die Kappe selbst paahängen.

(Han vil gaae).

Jochum, Maren, Katrine og
Dorthe.

(paa een gang).

Vi bede for ham! — Oh! lad ham være fri!

Haltepeter.

Ja saamænd!

Donnerkeil

(vender sig om).

Være fri, ha, ha, ha! Ich verachte frei sein. Hevn oder spansche Kappe! intet andet. Jeg gaaer, und naar ich durch die Gassen gaaer, soll ich jer alle verbannen.

(Han gaaer rasende ud).

Fiortende Scene.

De Forrige, undtagen Donnerkeil.

Haltepeter

Hans Laterna Magica og nogle Barometre, samt en Pakke Projekter ligge i et Kammer her ovenpaa; de skal tilhøre dia, Jochum! og nu celebrere man min Katrines Hiemkomst med alle muelige Høitideligheder! Alle, som vil komme, skal have

have Alting frit, og aldrig herefter skulle mine
Kunder betale mig een eneste Skilling. (Dørene
aabnes, og der komme mangfoldige ind; der høres en
Mundharpe bag ved). Hvad er denne for en Lyd?
Er det en Glædes Lyd, saa vær velkommen!

(Haltepeter og Katrine sætte sig ned; de andre
sille sig op til en enættet Dands. Man ser
bagest Ole med Mundharpen og Anders).

Maren.

Kom hid, Anders! kom hid, Ole! fornøier
eder med eders lykkelige Veninde. I maae nok.

Anders

(singer og Ole spiller).

En Degn gik ud at samle Æg;
Men hvor man saae hans sorte Skieg,
De Høners Kaglen tier,
Og uden Kaglerier
Der gøres ingen Æg.

Det Tog var da til Ende snart;
Og mange Bønders Æg blev spart.
Vor Degn hans Æg mon tælle,
Og til sin Ægtefælle
Han fløi med Vindens Fart.

Saa rask som Degne ile kan,
Til Degneslottet kom vor Mand;
Der fandt den arme Stakkel
Et hesseligt Spektakel.
Men Kone fandt ei han.

Af Harm han knuste sine Æg,
 Rev Haaret af sig, samt lidt Skieg;
 Men da han ei kan finde
 Sin rare Degneinde,
 Han blev om Næsen bleg.

Hvo giver nu Herr Degnen Trost?
 Thi borte er hans Fryd og Lyst. —
 Ad Kroen fluy han stræber:
 Dg bedst han gaaer og flæber,
 Han hører denne Røst:

"O du! hvis Navn jeg skaaret har
 "I Hiertet, som dit Solvskab var,
 "Glaae Smeden paa sin Snude;
 "Thi medens du var ude,
 "Han" — "Vie lidt" var hans Svar.

Af Smidden brod en Smed saa drøi;
 Med knyttet Næve, gjorde Støi.
 Vor Degn et Borlys tager,
 Dg mange Nakkedrager
 Om Smedens Øren fløi.

Snart Smiddens Dør vidaaben staaer,
 Dg Elskov vinker inden for —
 Ved Elskov, Nota bene,
 Vi Degnekonen mene —
 Nu Sorgen reent forgaaer.

(almindelig Dands.)

Sang.

(uden Dands, af en Papegoje, som sidder i et Buur).

Blid, o Hamid! fra din Throne
 Hør vor svage Jubeltone:
 Himlens Gaver strømme ned
 Over trofast Kierlighed.

Han, som hører Spædes Bønner,
 Allah, han, som Dyden lønner,
 Gode sine Gaver ned
 Over trofast Kierlighed.

Muntert nu vor Stemme lyder;
 Os dit Smil til Festen byder.
 Himlens Gaver strømme ned
 Over trofast Kierlighed.

(Dands)

Maren.

Dandsmester! dersom han bare vidste, hvor glad jeg er.

Haltepeter.

Hold gode Miner med Katrine, som jeg med Gochum! og ansee fra denne Dag af mit Huus, som jer eget. Hvad jeg kan være jer til Tieneste i, skal jeg gjøre med Fornøielse. Der har I Nøglen til mit Skatol, hvor I kan tage Penge, saa tidt I vil; og hvad I behøver i Huusholdningen, kan I uden mindste Omstændighed hente i mit Spisekammer.

Maren.

Maren.

Naa Fynd! saa kom du dog tilbage!
 Livsaligste blandt alle Dage!
 Adios, o mørke Nat! adios.
 Jeg fandt, skjønt det var mørkt, min
 Kjos.

Fra denne Dag vil Solen smile
 Saa lys som før, naar den frembrød;
 Ei nær saa hastig den vil ile
 Der henne ned i Havets Skjød.
 Dens Ild skal Svabisk med mig dandsse,
 Og Maanens blege Straaler standse,
 Slaae Tacten til min raske Dands.,
 Og høre glad paa min Cadans.

Slutnings-Chor.

Mellem Parterrets de truende Bænke
 Morpheus af Munden hver Pibe rev ud.
 Selim og Mirza hver Hyster i Lænke,
 Bringe til Søvnens hvitbydende Gud.
 O Theorie! din Belønning blev Bind;
 Logerne gabte, Parterret sov ind.

